

فلسفۂ اسلامی ۴۹

میراث اندیشه اسلامی ۵

قطب‌الدین شیرازی

شرح حکمة الاشراق

به انضمام تعلیقات صدر المتألهین (جلد دوم)

تحقیق: سید محمد موسوی

قطب‌الدین شیرازی، محمود بن محمود، ۶۲۴-۷۱۱

شرح حکمة الاشراق

به انضمام تعلیقات صدر المتألهین

نویسنده: قطب‌الدین شیرازی، تحقیق: محمد موسوی

۶۴۵ ص، تهران، حکمت، چاپ اول ۱۳۹۱ ش/۱۴۳۲ ق

شابک: ج ۱: 978-964-244-002-3، ج ۲: 978-964-244-085-6

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیبا

سهروردی، یحیی بن حبیب، ۵۸۷-۶۵۴، حکمة الاشراق، شرح

سهروردی، یحیی بن حبیب، ۵۸۷-۶۵۴، حکمة الاشراق - نقد و تفسیر

فلسفه اسلامی، اشراقیان

موسوی بایگی، محمد، ۱۳۳۹، مصحح

رده‌بندی کنگره: ۱۴۸۹ ش ۶ ق/BBR۷۶۶

رده‌بندی دیویی: ۱۸۹/۱

شماره کتابشناسی ملی: ۲۱۶۳۵۲

مؤسسه انتشارات حکمت

شرح حکمة الاشراق (جلد دوم)

قطب‌الدین شیرازی؛ تحقیق: سید محمد موسوی

چاپ اول ۱۳۹۱ ش/ ۱۴۳۳ ق/ ۰۰۰۰ نسخه

حروفینتی صفحه آرایی: انتشارات حکمت

چاپ و صحافی: شرکت چاپ و نشر کیمیای حضور

تهران، خیابان انقلاب، ابتدای بوریجان، شماره ۹۴، کد پستی ۱۳۱۵۶۹۴۱۹۶

(کلیه حقوق محفوظ و مخصوص ناشر است)

info@hekmat-ins.com www.hekmat-ins.com

سامانه پیام کوتاه: ۰۹۰۰۰۰۱۰۰۰۱۳۲۷

تلفن: ۶۶۴۰۶۵۰۵ نمابر: ۶۶۴۱۵۸۷۹۶۶۴۶۱۲۹۲

فهرس القسم الثانى فى الأنوار الإلهية

٥	مقدمه
ز	توضيح
٣	القسم الثانى فى الأنوار الإلهية
٣	المقالة الأولى فى النور وحقيقته و نور الأنوار
٣	فصل فى أن النور بديهى التصور
٥	فصل فى تعريف الغنى
٨	فصل فى النور و الظلمة و أقسامهما
١٥	فصل فى افتقار الجسم و هيئاته إلى النور المجرد
١٨	ضابط فى أن النور المجرد لا يكون مشارا إليه بالحس
١٩	ضابط فى أن كل ما هو نور لنفسه فهو نور مجرد
٢١	فصل إجمالى فى أن من يدرك ذاته نور مجرد
٢١	فصل تفصيلى فى ذلك
٢٥	حكومة فى أن إدراك الشيء نفسه هو ظهوره لذاته
٢٥	فصل فى الأنوار و أقسامها
٥٠	إيضاح آخر فى احكام الأنوار
٥٢	قاعدة فى أن الجسم لا يوجد جسما
٥٤	فصل فى أن اختلاف الأنوار المجردة بالكمال و النقص
٥٨	فصل فى أن الأنوار المجردة لا تختلف بالحقيقة
٥٩	إيضاح آخر فى أن العقول تدرك ذاتها
٦٠	قاعدة فى أن موجد البرازخ مدرك لذاته
٦٢	فصل فى إثبات الواجب لذاته و وحدانيته

٧١	إجمال آخر في أن الهيئة التورية لا تحل في ذاته تعالى
٧٣	طريق آخر تفصيلي في نفى الصفات الزائدة عنه تعالى
٨١	المقالة الثانية في ترتيب الوجود
٨١	فصل في قاعدة الواحد
٨٨	فصل في أن أول صادر من نور الأنوار نور مجرد واحد
١٠٠	فصل في أحكام البرازخ
١١٣	فصل في حركات الأفلاك ونفوسها و في كيفية صدور الكثرة
١٢٢	قاعدة في كيفية التكثر
١٢٤	قاعدة في جود نور الأنوار
١٢٥	قاعدة في المشاهدة
١٢٨	قاعدة في أن مشاهدة النور غير إشراقه على من يشاهده
١٢٩	فصل في فهر النور العالي السافل ومحبه بالنسبة إلى العالي
١٣٨	فصل في أن محبة كل سافل نفسه مقبولة في محبته للعالي
١٤٠	فصل في أن إشراق المجردات ليس بانفضال شيء منها
١٤١	فصل في كيفية صدور الكثرة عن الواحد الأحد
١٧٠	فصل في تتمّة الكلام على الثواب وبعض الكواكب
١٧٢	فصل في علمه تعالى على قاعدة الإشراق وإبطال العلم الساي -
١٩٩	فصل في قاعدة الإمكان الأشرف
٢٢٩	قاعدة في صدور البسيط عن المركب
٢٣١	قاعدة في أقسام أرباب الأصنام
٢٣٦	فصل في عدم تناهي آثار العقول و تناهي آثار النفوس وأن لا مؤثر إلا الله تعالى
٢٤٩	المقالة الثالثة في كيفية فعل نور الأنوار و الأنوار القاهرة
٢٤٩	فصل في أن فعلهم أزلي و أن العالم قديم
٢٥٨	فصل في أن كل حادث زمني يسبقه حوادث لامتناهية و في ربط الحادث بالقديم
٢٦٥	نكتة في أن حركات الأفلاك دورية تامة
٢٧٣	فصل في تتمّة القول في القواهر الكلية الطولية والعرضية و في سرمدية العالم
٢٨٩	فصل في بيان أن حركات الأفلاك لنيل أمر قدسي لذيد
٢٩٨	قاعدة في بيان أن المجمعول هو الماهية لا وجودها
٣٠٣	المقالة الرابعة في تقسيم البرازخ و هيئاتها و تركيباتها و بعض قواها
٣٠٣	فصل في تقسيم البرازخ

٣١٨	فصل فى بيان انتهاء الحركات كلّها إلى الأنوار الجوهرية أو العرضية
٣٣١	فصل فى الاستحالة فى الكيف وفى المزاج و حدوث النفس
٣٧٣	فصل فى الحواس الظاهرة و الباطنة
٣٩٠	فصل فى أنّ لكلّ صفة من صفات النفس نظيرا فى البدن
	فصل فى المناسبة بين النفس الناطقة و الروح الحيوانى و أنّ الحواس الباطنة ليست خمسا
٤٠٢	و فى حقيقة صور المرايا و التخيل
٤٢٥	المقالة الخامسة فى المعاد و النبوات و المنامات
٤٣٨	فصل فى بيان التناسخ
٤٨١	فصل فى بيان خلاص الأنوار الطاهرة إلى عالم النور
٥٠٩	فصل فى بيان أحوال النفوس الإنسانية بعد مفارقة البدنية
٥٤٩	فصل فى الشرّ و النقاوة
٥٥٩	قاعدة فى كيفية صدور المواليد غير المتناهية عن العلويات
٥٦٢	فصل فى سبب الإنذارات و الاطلاع على المعيبات
٥٧٢	فى وجوب تكرار الحوادث
٥٨٥	فى عدم تنهى الأشباح المثالية
٥٨٧	فصل فى أقسام ما يتلقى الكاملون من المصائب
٥٩٨	فصل فى الواردات الإلهية المسطورة فى لوح الذكر المكنون
٦٠١	وارد آخر فى اللوح مشتمل على مناهج علمية و عملية
٦٠٦	فصل فى أحوال السالكين و الأنوار الواردة عليهم
٦١٧	فصل فى وصية المصنّف
٦٢٣	نمايه
٦٣١	كتابنامه

مقدمه

به توفیق الهی پس از گذشت ۳ سال از چاپ جلد اول شرح حکمت الاشراق، قسمت دوم که مهم‌ترین بخش فلسفه سهروردی است به محضر اهل فضل تقدیم می‌شود. روال کار مانند قبل است جز اینکه پس از چاپ جلد اول، نسخه دیگری از تعلیقات آخوند متعلق به دانشگاه پرنستون آمریکا یافت شد که در مواردی به کمک آمد و لغات غیر قابل قرائت نسخه سنگی و نسخه نوری، معلوم شد. مسلماً این کار عاری از نواقص نیست. امید که فضلاء راهنمایان های خویش، راه را برای اصلاحات چاپ های بعدی بگشایند.

سید محمد موسوی

فروردین ۹۱

توضیح

رموز و حواشی:

حواشی بدون امضا از صدر است

(منه): حواشی توضیحی که خود صدر بر حاشیه‌های خودش اضافه فرموده

(ش): منتخبات از شرح شهرزوری

۱۲: ملادوازده

(م): نکات لازم به ذکر از مصحح

حواشی مختصر میرداماد، آقاعلی مدرس و استاد آشتیانی (قدّست اسرارهم) به اسم خود ایشان

رموز نسخ مورد استفاده:

س: چاپ سنگی شامل شرح قطب‌الدین و حواشی صدر

آ: نسخه خطی آستان قدس شرح قطب‌الدین

ن: نسخه خطی دانشگاه تهران شامل حواشی صدر به خط حکیم نوری

ق: نسخه خطی مدرسه فاضلیه منتقل شده به آستان قدس شامل قسمتی از حواشی صدر

ک: متن چاپی حکمة‌الاشراق توسط هانری کربن

ش: شرح شهرزوری چاپ توسط دکتر ضیایی

ج: چاپ جدید شرح قطب‌الدین توسط دکتر مهدی محقق